

شماره: ۲۰/۱۷۵۵۶
تاریخ: ۹۵/۶/۲۳
پرست:

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر رحمانی فضلی
وزیر محترم کشور
جناب آقای دکتر فانی
وزیر محترم آموزش و پرورش
جناب آقای دکتر قاضی زاده هاشمی
وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
جناب آقای دکتر ربیعی
وزیر محترم کار، تعاون و رفاه اجتماعی
جناب آقای دکتر جنتی
وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی
جناب آقای دکتر آخوندی
وزیر محترم راه و شهرسازی
جناب آقای مهندس زنگنه
وزیر محترم نفت
جناب آقای مهندس چیت‌چیان
وزیر محترم نیرو
جناب آقای دکتر نوبخت
معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه
جناب آقای دکتر سلطانی‌فر
معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

سلام علیکم

به پیوست صورت جلسه مورخ ۹۵/۵/۳۰ شورای عالی عشایر که به ریاست معاون اول محترم رئیس جمهور تشکیل گردید، برای استحضار و دستور اقدام لازم جهت اجرایی شدن مصوبات جلسه مذکور ارسال می‌گردد. ۶/۱۶

محمود حجتی
وزیر جهاد کشاورزی
و دبیر شورای عالی عشایر

رونوشت:

- حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای شهیدی معاون محترم رئیس جمهور و رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران برای استحضار
- سرکار خانم مولودی معاون محترم رئیس جمهور در امور زنان و خانواده برای استحضار
- جناب آقای عسگری رئیس محترم سازمان صدا و سیما برای استحضار
- جناب آقای حاجی میرزایی دبیر محترم هیئت دولت برای استحضار

شماره:
تاریخ:
پیوست:

بسمه تعالی

«صور تجلسه»

سیزدهمین جلسه شورای عالی عشایر ایران در تاریخ ۱۳۹۵/۵/۳۰ به ریاست جناب آقای دکتر جهانگیری معاون اول محترم رئیس جمهور، مهندس حجتی وزیر محترم جهاد کشاورزی، دکتر جنتی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، مهندس چیت‌چیان وزیر محترم نیرو، مهندس سلطانی‌فر معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور و معاونین محترم سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، کار، تعاون و رفاه اجتماعی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، راه و شهرسازی، نیرو، جهاد کشاورزی و رئیس سازمان امور عشایر ایران تشکیل و موارد زیر به تصویب رسید:

۱- به منظور گسترش عدالت اجتماعی، افزایش سطح سواد، دانش، مهارت و ارتقای بهره‌وری منابع و نیز کاهش فاصله برخورداری جامعه عشایری نسبت به جوامع روستایی و شهری، «برنامه جامع ارتقاء سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری» تصویب و مقرر شد برنامه مذکور به دبیرخانه هیات دولت ارسال تا به عنوان تصویب نامه هیات وزیران (به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی) به دستگاه‌های ذی‌ربط ابلاغ گردد.

۲- به منظور تامین و گسترش عدالت اجتماعی-فرهنگی و نظام مند نمودن ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی توسط دستگاه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای ذیربط و مسنول، «طرح ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری» تصویب و مقرر گردید به دبیرخانه هیات دولت ارسال شود تا به عنوان تصویب نامه هیات وزیران (به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی) به دستگاه‌های ذی‌ربط ابلاغ گردد.

۳- به منظور گسترش عدالت اجتماعی، کاهش فاصله برخورداری جامعه عشایری نسبت به جوامع روستایی و شهری، تامین سلامت و ارتقاء سطح خدمات بهداشتی-درمانی و توسعه پوشش بیمه‌های اجتماعی و درمانی و افزایش خدمات حمایتی در مناطق عشایری، کلیات «برنامه ویژه ارتقاء سطح برخورداری از بهداشت، درمان، بیمه‌ها و خدمات حمایتی در مناطق عشایری» تصویب و مقرر شد برنامه مذکور با همکاری دستگاه‌های عضو کارگروه تدوین این برنامه، در چارچوب در نظر گرفته برای تدوین «برنامه ارتقاء سطح سواد، ...» (بند یک مصوبات)، حداکثر ظرف مدت یک ماه تکمیل و تدوین و به دبیرخانه هیات دولت ارسال تا به عنوان تصویب نامه هیات وزیران (به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی) به دستگاه‌های ذی‌ربط ابلاغ گردد.

۴- دستورالعمل تشکیل «کارگروه توسعه گردشگری و صنایع دستی عشایر»، پیشنهادی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و سازمان امور عشایر ایران، مطرح و مصوب گردید. (پیوست)

۵- باتوجه به صعوبت و سختی کار معلمان شاغل در مناطق عشایری و ضرورت توجه و برقراری فوق‌العاده‌های لازم برای آنها، مقرر گردید سازمان‌های برنامه و بودجه و اداری و استخدامی کشور و وزارت آموزش و پرورش اقدامات و پیگیری‌های لازم را برای برقراری امتیازات خاص برای این قشر زحمتکش بعمل آورند.

۶- در خصوص اختصاص باقی مانده مبلغ ۵۰۰ میلیارد مصوب جلسه قبلی شورای عالی عشایر، به عنوان کمک دولت به افزایش سرمایه‌های تشکیل‌های عشایری (صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی عشایری، اتحادیه‌های تعاونی عشایری و صندوق خرد

شماره:
تاریخ:
پوست:

زنان عشایری) مقرر گردید مساعدت لازم از طریق سازمان برنامه و بودجه برای تأمین اعتبار باقیمانده مبلغ مذکور بعمل آید.

۷- پیشنهادات چهارگانه مطروحه در دستور کار شورا، شامل:

- تصویب اعتبارات مورد نیاز برای تأمین هزینه حمل سوخت فسیلی به مناطق عشایری؛
 - تصویب اعتبارات مورد نیاز برای تأمین هزینه حمل آرد به مناطق عشایری؛
 - تصویب پادار نمودن ردیف اعتباری مستقل ملی «طرح جامع ارائه خدمات به کوچندگان»
 - تصویب اعتبار مورد نیاز تأمین و تجهیز مناطق عشایری به مولدهای انرژی تجدید پذیر (خورشیدی و بادی).
- در جلسه طرح و مقرر گردید کمیته‌ای مرکب از نمایندگان سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت نفت، وزارت نیرو، معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری و سازمان امور عشایر ایران (با محوریت سازمان برنامه و بودجه کشور) تشکیل و ضمن بررسی ابعاد پیشنهادات مذکور، نسبت به رفع مشکلات بر اساس متن مصوبه پیشنهادی در شورا، اقدام نماید.
- کمیته یاد شده دارای اختیارات لازم برای تصمیم گیری در این خصوص بوده و تصمیمات آن به منزله مصوبه شورا تلقی می‌گردد.

شماره :
تاریخ :
پوست :

بسمه تعالی

« دستورالعمل تشکیل کارگروه توسعه گردشگری و صنایع دستی عشایری »

شیوه زندگی عشایری کوچنده مبتنی بر دامداری، یکی از اشکال سه‌گانه الگوی زیست و معیشت در ایران به‌شمار می‌رود. این شیوه زندگی همانند دو جامعه یکجانشین شهری و روستایی دارای ساختارهای اجتماعی-اقتصادی و فرهنگی نهادینه شده برای تأمین نیازهای اساسی خود بوده و با توجه به ماهیت و کارکردهای این الگوی زیست، ساختارهای نهادی این جامعه در مواردی با جوامع یکجانشین مشابه و در موارد زیادی نیز دارای تفاوت‌هایی نسبت به هم می‌باشند که خود این وجوه اشتراک و افتراق (تشابهات و تفاوت‌ها) ویژگی‌های خاصی به هر کدام از این جوامع می‌دهد که از جهات مختلف قابل توجه بوده و در حوزه گردشگری نیز هر کدام از این پدیده‌ها به نوبه خود می‌توانند به عنوان فرصتی برای توسعه صنعت گردشگری محسوب شوند. گردشگری عشایری به عنوان یکی از گونه‌های متنوع و جذاب صنعت گردشگری که ارتباط تنگاتنگی با اکوتوریسم نیز دارد، حوزه‌های وسیعی را در ابعاد فرهنگی، اجتماعی، تاریخی، طبیعی و حتی سیاسی در بر می‌گیرد. بنابراین برنامه‌ریزی برای شناسایی و معرفی هویت ملی این بخش از جمعیت کشور در قالب توسعه فعالیت‌های گردشگری اعم از داخلی و خارجی، می‌تواند ضمن پایداری این فرهنگ و الگوی زیست کهن، زمینه‌های رونق اقتصادی و ایجاد اشتغال مولد و افزایش سطح رفاه جوامع محلی را به دنبال داشته باشد.

از سوی دیگر عشایر با تولید بیش از ۳۶ درصد تولیدات صنایع دستی کشور، نقش اساسی و مؤثری در اشتغال و بهبود وضعیت معیشت و زندگی خود و سایر اقشار جامعه دارد. شرایط خاص زندگی اجتماعی و فرهنگی عشایر و اشتغال زنان به امر تولید صنایع دستی از گذشته‌های دور تا امروز، باعث شده صنایع دستی به عنوان یک بخش مکمل در کنار دامداری نقش مهمی در ایجاد اشتغال زنان داشته باشد. که شایسته است با در نظر گرفتن توان بالقوه عشایر و بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود دستگاه‌های ذیربط، جهت‌گیری مناسبی برای توانمندسازی و نیز افزایش درآمد و اشتغال پایدار عشایر در پیش گرفته شده و مورد توجه قرار گیرد.

لذا به منظور توسعه فعالیت‌های گردشگری و طبیعت‌گردی و در جهت حمایت از تولیدات صنایع دستی در مناطق عشایری، بنا به پیشنهاد مشترک سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و سازمان امور عشایری ایران، دستورالعمل تشکیل "کارگروه توسعه گردشگری و صنایع دستی عشایری" که منبعاً "کارگروه" نامیده می‌شود، به شرح ذیل ابلاغ می‌گردد.

شماره :
تاریخ :
پوست :

ماده (۱) : اهداف

۱-۱) حوزه گردشگری

الف) توسعه و تعالی اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی خانوارهای عشایری
ب) سیاست گذاری و برنامه ریزی برای توسعه و گسترش گردشگری جامعه محور و مبتنی بر محیط زیست پایدار
ج) شناساندن ویژگی های زندگی، فعالیت ها، موارث فرهنگی و معنوی عشایر و گسترش روابط و تعاملات اجتماعی - فرهنگی بین عشایر و گردشگران
د) کمک به شناسایی، حفظ و صیانت و باز تولید میراث معنوی، مراسم آیین های قومی - بومی و ارزش های فرهنگی اصیل عشایر

ه) شناسایی و معرفی ظرفیت ها و جاذبه های گردشگری مناطق عشایری و تنوع بخشی به فعالیت ها و منابع درآمدی و افزایش سطح اشتغال، درآمد و رفاه خانوارهای عشایری
ی) توسعه اقامتگاه های بوم گردی به منظور فراهم نمودن بستر لازم جهت افزایش ظرفیت های اقامتی و پذیرایی با معرفی تنوع فرهنگی شامل ساختار اجتماعی و غذاهای محلی، موسیقی سنتی جامعه عشایری و ...

و) شفاف سازی وظایف و هم افزایی دستگاه های اجرایی ذیربط در موضوع گردشگری عشایری
ز) اجرای برنامه های متنوع گردشگری، متناسب با شرایط و مقتضیات اجتماعی - فرهنگی و محیط زیستی مناطق عشایری
۱-۲) حوزه صنایع دستی

ط) برنامه ریزی، مطالعه و ارائه طرح های مربوط به توسعه صنایع دستی عشایر
ی) شناسایی و سازماندهی عشایر شاغل در فعالیت های مربوط به صنایع دستی
م) فراهم ساختن زمینه بازاریابی (خرید، فروش، تبلیغات و ...) محصولات تولیدی صنایع دستی جامعه عشایری و راه اندازی و توسعه نمایشگاه های منطقه ای، ملی و بین المللی
الف) فراهم سازی زمینه های لازم جهت تقویت مهارت های فنی تولید صنایع دستی عشایری و اجرای سیاست ها و برنامه های مناسب به منظور توسعه این صنایع و جلب و جذب جوانان عشایر

ب) تقویت و ارتقاء اشتغال مولد و درآمدزا و فرصت های شغلی پایدار برای اقشار مختلف عشیره ای کشور
ج) بکارگیری تمهیدات لازم به منظور حمایت از تولیدات صنایع دستی عشایری کشور، و فراهم سازی بازارهای هدف مطمئن داخلی و خارجی جهت عرضه و فروش محصولات و تولیدات صنایع دستی عشایری کشور.

د) همکاری مشترک در برنامه ریزی های آموزشی با هدف اشتغال زایی پایدار برای جامعه هدف عشایری کشور در زمینه صنایع دستی، بازاریابی جهت عرضه تولیدات صنایع دستی عشایر

ه) همکاری در جهت اجرای فعالیت های علمی پژوهشی در راستای رشد و ارتقاء توانمندی های عشایری

و) مشارکت در برگزاری همایش ها، جشنواره ها و نمایشگاه های تخصصی صنایع دستی

ز) ایجاد بسترهای مناسب به منظور تقویت کارگاه های تولید صنایع دستی عشایری در مناطق مختلف کشور

شماره :
تاریخ :
پوست :

ج) برنامه‌ریزی جهت اعطاء تسهیلات بانکی ارزان قیمت و منابع مالی و تأمین نهاده‌های موردنیاز تولید برای متقاضیان سرمایه‌گذاری حوزه تولید محصولات صنایع دستی عشایری
ط) برنامه‌ریزی و اجرای تمهیدات لازم جهت تسریع و تسهیل در فرآیند تحت پوشش قرار گرفتن صنعتگران صنایع دستی عشایری در بیمه شاغلین شناسه‌دار صنایع دستی

ماده (۲): وظایف کارگروه

- الف) تهیه برنامه اجرایی (برنامه جامع) توسعه گردشگری و صنایع دستی عشایری کشور و نظارت بر اجرای آن
ب) تهیه، تصویب و ابلاغ طرح‌ها، برنامه‌ها، ضوابط و دستورالعمل‌های اجرایی موردنیاز
ج) ایجاد هماهنگی و فراهم نمودن زمینه همکاری بین نهادها، سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی دولتی و غیردولتی مرتبط با توسعه گردشگری و صنایع دستی عشایری
د) بررسی و مطالعه ویژگی‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و پتانسیل‌های گردشگری و صنایع دستی جامعه عشایری
ه) تسهیل مقررات حمایت از گسترش فعالیت‌های گردشگری و صنایع دستی عشایری و ارائه تسهیلات ارزان قیمت به‌منظور توسعه این فعالیت در مناطق عشایری کشور از طریق توانمندسازی جوامع محلی و مشارکت بخش خصوصی
و) انجام فعالیت‌های تبلیغی، بازاریابی و معرفی جاذبه‌های جوامع عشایری برای جذب گردشگر داخلی و خارجی و تأمین بازارهای هدف داخلی و خارجی برای عرضه و فروش محصولات صنایع دستی عشایری.
ز) فراهم نمودن زمینه توسعه اقامتگاه‌های بوم‌گردی، دهکده‌های عشایری و اکوکمپ‌های سازگار با ویژگی‌های فرهنگی و زیست محیطی مناطق عشایری کشور و همچنین حمایت از ایجاد و راهاندازی نمایشگاه‌ها، بازارچه‌ها و مراکز عرضه و فروش محصولات صنایع دستی عشایری
ح) حمایت از مطالعات امکان‌سنجی و مکان‌یابی مراکز حفظ آثار و فرهنگ ایلی متناسب با جمعیت عشایری
ی) حمایت از ظرفیت‌های جوامع محلی در زمینه معرفی و تولید صنایع دستی و هنرهای سنتی در راستای ایجاد اشتغال و توسعه خدمات گردشگری.
هم چنان
ک) توانمندسازی جوامع عشایری برای توسعه هم‌چنان به معیشت پایدار و فراهم آوردن زمینه برای ارتقاء سطح مشارکت، بهبود فرآیندها، ایجاد زیرساخت‌های لازم و آموزش فعالیت‌های مرتبط با گردشگری و صنایع دستی به جوامع عشایری
ل) ارتقاء سطح مشارکت عشایر در برگزاری برنامه‌های فرهنگی مانند جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های فرهنگی و صنایع دستی در داخل و خارج از کشور و نیز برپایی هفته‌های فرهنگی عشایری به منظور شناساندن آئین‌ها، آداب و سنن، گویش، غذاهای محلی، پوشاک سنتی و ...
م) تعریف و ابلاغ وظایف و نظارت بر عملکرد کمیته‌های توسعه گردشگری و صنایع دستی عشایر در استان‌ها
ن) نیاز و امکان‌سنجی و اطلاع‌رسانی در سطوح مختلف ملی، استانی و شهرستانی در مورد صنایع دستی
س) فراهم نمودن زمینه استفاده عشایر از تسهیلات بانکی در اختیار در امر صنایع دستی
ع) همکاری در تهیه و تدوین چشم‌انداز صنایع دستی در برنامه ملی و ارائه راهکارهای اجرایی
ف) فراهم آوردن زمینه همکاری مروجان و تسهیل‌گران موردنیاز برای اجرا
ص) انجام همکاری‌های پژوهشی مشترک و برقراری ارتباط دانشگاه‌های مرکز علمی برای استفاده از دانش اساتید و هدایت پایان‌نامه‌های دانشجویان ذیربط به موضوع صنایع دستی عشایر

شماره:
تاریخ:
پوست:

ماده (۳): ترکیب اعضای کارگروه

- ۱) معاون گردشگری، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری - رئیس کارگروه
 - ۲) رئیس سازمان امور عشایر ایران - نایب رئیس
 - ۳) مدیرکل دفتر همکاری و توافق‌های ملی گردشگری، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری - دبیر کارگروه
 - ۴) مدیرکل آموزش و حمایت از تولید معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی - عضو
 - ۵) مدیرکل دفتر ساماندهی و هماهنگی امور عشایر - سازمان امور عشایر ایران - عضو
 - ۶) مدیرکل دفتر مطالعات جامع عشایری - سازمان امور عشایر ایران - عضو
 - ۷) نماینده تام‌الاختیار تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (در سطح مدیرکل) - عضو
 - ۸) نماینده صندوق بیمه اجتماعی روستائیان، کشاورزان و عشایر وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (در سطح مدیرکل) - عضو
 - ۹) نماینده وزارت کشور (ترجیحاً در سطح مدیرکل) - عضو
 - ۱۰) مدیرکل دفتر امور زنان روستایی و عشایری (وزارت جهاد کشاورزی) - عضو
 - ۱۱) نماینده معاونت برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری (سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری) (در سطح مدیرکل) - عضو
 - ۱۲) نماینده معاونت میراث فرهنگی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری (در سطح مدیرکل) - عضو
 - ۱۳) نماینده معاونت حقوقی، مجلس و امور استانهای سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری (در سطح مدیرکل) - عضو
 - ۱۴) مدیر عامل اتحادیه مرکزی تعاونی‌های عشایری کشور - عضو
 - ۱۵) یک نفر صاحب نظر و متخصص در زمینه گردشگری عشایری به انتخاب اعضای کارگروه - عضو
 - ۱۶) مدیران شرکت‌های خدمات مسافرتی فعال در زمینه گردشگری عشایری، اکوتوریسم و صنایع دستی عشایر (تعداد افراد و نحوه انتخاب آنان به پیشنهاد اعضای کارگروه)
- تبصره: برحسب مورد، از افراد حقیقی و حقوقی متخصص و فعال در زمینه گردشگری و صنایع دستی عشایر به پیشنهاد هریک از دستگاه‌های عضو و تایید رئیس کارگروه، دعوت به عمل خواهد آمد.

ماده (۴): دبیرخانه و جلسات کارگروه

محل دبیرخانه در "دفتر همکاری و توافق‌های ملی گردشگری" معاونت گردشگری، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور بوده و جلسات کارگروه توسعه گردشگری و صنایع دستی عشایری به صورت «ماهانه» و با حضور حداقل یک دوم از اعضاء تشکیل خواهد شد. تصمیمات کارگروه با توافق اکثریت نسبی معتبر خواهد بود.

تبصره: بر اساس رأی و نظر اعضای کارگروه، کارگروهی متناظر در سطح استان‌های دارای عشایر کوچنده تشکیل خواهد شد.

این دستورالعمل در ۴ ماده و ۲ تبصره در تاریخ سی ام مرداد ماه ۱۳۹۵ در سیزدهمین جلسه "شورای عالی عشایر ایران" مطرح و به تصویب رسید. م ۶/۱۷